

TRŽIŠKI RAZGLEDI

Leto I (1994) št. 5

NOVEMBER 1994

Cena 30.- SIT

U V O D N I K

LOKALNE VOLITVE

Volitve so za nami. Po svoji vesti in treznem premisleku smo izbrali dva županska kandidata za drugi krog, g. Ruparja (SDSS) in g. Kapla (ZLSD), ter občinske svetnike, ki bodo delovali pri uresničevanju številnih nalog in zadovoljevanju potreb našega vsakdana. Prav je, da jim občani damo vso podporo pri njihovem delu. Le tako se bo zadovoljstvo posameznika, družine in širše skupnosti širilo in krepilo na vseh področjih.

Upam, da je to najlepši prispevek k uveljavljanju resnične demokracije, za katero smo se odločili že pred leti. Skoraj smo se že ustrašili, da nam jo bodo stari črvi požrli. Vendar nam je v naši zgodovini ponovno bila dana priložnost, da bo lokalna oblast taka, kot si jo vsi želimo - nova.

Vsi dvomi o neumestnosti delitve občinskih pristojnosti in delovanju po novih načelih so propadli. Drugačna - boljša bodočnost je pred nami! Zakon o financiranju občin je že sprejet. Določeni so viri dohodkov, ki bodo omogočili začetek in nadaljevanje vseh dejavnosti, za katere bo po novi organizaciji pristojna občina. To je predvsem skrb za gospodarski razvoj, šolstvo zdravstvo, socialo, kulturo, šport, urejanje prostora in varstvo okolja. Denarna sredstva so torej zagotovljena - tako, kot so bila zagotovljena tudi za stare občine - in z njimi bodo razpolagali občani sami. Nobena občina torej ne bo propadla, saj bi tako propadli tudi njeni prebivalci. Razumljivo pa je, da bodo določene težave tudi v bodoče. Saj brez njih ne gre nikjer po svetu. Zavedati se moramo, da ravno zdaj adventni čas predstavlja našo duhovno prenovo, da se v poglobljenem razmišljanju zavemo pomena naših krščanskih temeljev: vere, upanja in ljubezni. S temi vrednotami bomo lažje premagovali težave našega časa.

Zaželimo novemu občinskemu vodstvu iz vsega srca obilo modrosti, strpnosti, razumevanja in močne volje, da smeje in lepe načrte uspešno uresničiti. Ko se bo izteklo drugo tisočletje, naj se po naših vzorih in smernicah to delo nadaljuje.

EVGENIJ VALIAVEC

LOKALNE VOLITVE 94'

4. december 1994

Decembarske volitve županov in občinskih svetnikov so prve, ki so prilagojene novi slovenski ustavi in zakonu o lokalni samoupravi. Do sedaj smo poznali predsednika skupščine, predsednika izvršnega sveta in delegate v treh skupščinskih zborih. Po novem bo za občinske zadeve odgovoren župan in pa občinski svetniki. V Tržiču jih bo 24.

In kdo bo novi tržiški župan?

Na volitvah so sodelovali naslednji kandidati:

Janez Bečan, roj. 1955, Križe, *predlagatelj* SKD

Janez Škerjanc, roj. 1942, Žiganja vas, *skupina volilcev*

Peter Smuk, roj. 1940, Retnje, *skupina volilcev*

Stanislav Meglič, roj. 1947, Sebenje, *predlagatelj* - SNS

Pavel Rupar, roj. 1960, Križe, *predlagatelj* - SDSS

Ivan Kapel, roj. 1939, Bistrica, *predlagatelj* - ZLSD

Lucija Vrabič, roj. 1959, Bistrica, *predlagatelj* - LDS

(vrsti red kandidatov objavljen po uradni listi, ne pa po rezultatih).

Po neuradnih izvidih občinske volilne komisije (*stanje v nedeljo, 4.12.1994 ob 23:00*) pa smo zaupali svoje glasove:

	0%	5%	10%	15%	20%
1. Pavel Rupar, SDSS					
2. Ivan Kapel, ZLSD					
3. Peter Smuk, skupina volilcev					
4. Janez Bečan, SKD					
5. Lucija Vrabič, LDS					
6. Janez Škerjanc, skupina volilcev					
7. Stanislav Meglič, SNS					

Oddanih glasovnic: **8003**

Neveljavnih glasovnic: **687** Veljavnih glasovnic: **7316**

(nadaljevanje na zadnji strani)

NEURJA IN POVODNJI NA PODROČJU TRŽIŠKE BISTRICE

Izvir Tržiške Bistrice pod vrhom Pečovnika in Plešivca ali nad planino Brsnina (nekdanjo imenovali Breznina) so imeli starejši ljudje za dokaj nenavaden pojav. Vse naokoli ni primera, da bi bil izvir skoraj na vrhu dokaj visoke gore Pečovnik na 1640 m nadmorske višine. Že na vrhu zasledimo bazenčke z vodo, ki pa vsebujejo sledi oljnih madežev. Od tod nosi Bistrica te sledi s seboj. Vrh Pečovnika je pokrit z ilovico, ki je nastala iz sivega laporja in malo nižje naletimo na laporne kamenine, ki na površju razpadajo in tudi iz njih se cedi oljnati sluz. Višje pobočje Plešivca visokega 1801 m je v zgodovinski dobi navalilo na nižje pobočje Pečovnika nad planino Brsnina skalovje, ki pa je kasneje poraslo s smrekovim gozdom. Ostanek skalovitega Plešivca predstavljajo slikovite pečine - stebri ali turni, kakor jih imenujejo domačini. To pobočje meji tudi na sosednjo Avstrijo in pred desetletji je bila tod za poznavalce dokaj varna pot za ilegalne pobege in to zaradi poraščenosti in nestrmega pobočja. Nižje v dolini, na avstrijski strani, se nahaja naselje Korte ali po nemško Troegern.

Nadaljni nenavadni pojavi so pogosta neurja ali kot pravimo, da se odtrga oblak. Takrat se, zaradi sestave zemljišča na površini, zelo hitro zberejo vode v potoke in že nad planino Brsnina se zbera skupaj v zelo veliko vodovje, ki zaradi strmeh drvi, zelo hitro v dolino in ruši vse pred seboj. Vodovje, ki ga primerjamo s povprečno velikostjo Save pri Kranju, vali in nosi s seboj skalovje, vodni gramoz, blato, izruvano in trhlo drevje. Med potjo spreminja to vodovje strugo in poruši skoraj vse kar ji je napoti. Zaradi previsve lege zgornjega pobočja okolice planine Brsnina, za tak pojav skoraj ne zvemo pravočasno in prav to predstavlja nevarnost, ker pride vodovje v dolino nenadoma.

Zgodilo se je pred dobrim stoletjem, da so nekje spodaj pod Konjskim robom ogljari. Pred nevihto sta se ogljarja domenila, da morata še nekaj postoriti. Eden je odšel v bližnji breg, da pripravi še les. Drugi pa se je zadržal z deli pri kopu. Kmalu je tisti, ki je v bregu pripravljaval les, zaslišal čudno šumenje, ki si ga ni mogel razlagati in ga je zanemaril. Ko pa se je vrnil, ni mogel razumeti zakaj kope in ne oglarja na tem mestu ni bilo več. Gledal je za sledovi, v grabnu je bila le še sled odteklega vodovja in nevelika umazana voda v vodnem koritu. Ljudje pojava niso mogli razumeti. Od tega in podobnih pojavov so ljudje Breznino, ali Brsnino kot jo sedaj imenujejo, razlagali z različnimi ugibanji.

Brsnina ima še druge skrivnosti. Oljnati lapor in olje, ki nastaja pri razpadanju, daje slutiti zanimiv rudni kraj. Delavci, ki so bili tod zaposleni, vedo za razne primere nahajanja rud. Tako je bil v skupini, ki je našla poseben kamen, poznavalec, ki je dejal tistemu, ki ga je kazal, da naj ga zažge. In res - kamen je gorel. V kamnu so bile zmesi žvepla in ta je povzročil gorljivost. Ve se, da so tudi geologi raziskovali teren. Odkrili so nekatere rude, se pa zaradi slabe dostopnosti kraja niso odločili za izkoriščanje.

Sredi septembra letos se je v zgornji Brsnini spet odtrgal oblak. V Tržiču in vse do Medvodja ni bilo

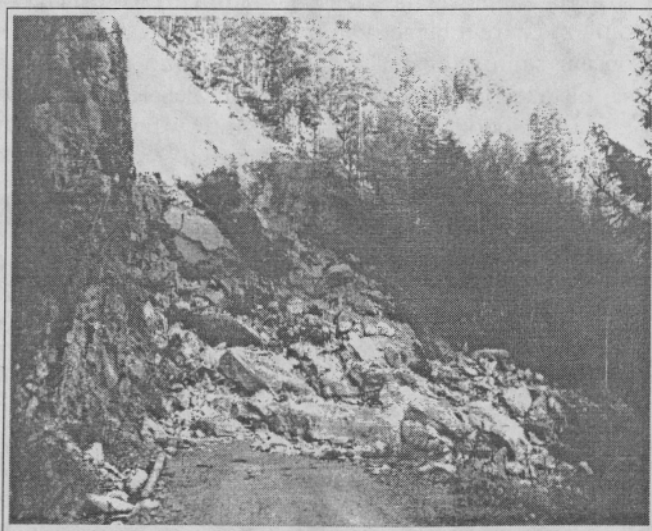
zaznati naliva. Noben drug pritok Bistrice ni narasel. Skozi Tržič pa je pritekla zelo narasla Bistrica ali povodenj. Voda je imela celo poseben duh. Tudi valovanje vode je bilo drugačno. Voda je bila tako gosta, da so ljudje, ki so to opazovali, rekli, da zaradi gostote komaj teče. Ko se je povodenj podela, je bilo na brežinah opaziti poseben mulj in po strugi obilo trhlega drevja. Zadeva me je zanimala, zato sem odšel po sledovih in se pozanimal za pripovedi. S prof. Ribnikarjem, ki ni geolog, je pa ljubitelj narave, sva šla po sledovih povodnji in on je posnel nekaj fotografskih posnetkov.

Na osnovi ogleda je bilo opaziti, da je vodovje nastalo ali priteklo iz bruhalnikov kar precej nad planino Brsnina. Okolica planine je vsa razrita in grabni, po katerih so vode tekle, so globoki. Na področjih izbruhov voda je veliko uničenega gozda. Iz tal je voda bruhalo posebno blato sive barve z oljnatimi primesmi. Zaradi močnega izpiranja pa se je zgornji sloj gozda, ki raste na apnenčastem debelem kamenju, premikal in drsel tako, da tam smreke na področjih vodnih izbruhov in podtalnih zemeljskih plazov večinoma stoje postrani ali pa celo leže. Le močne korenine drevja varujejo zgornji površinski sloj pred splošnim drsenjem terena. Posebno zaprepaščujoča je struga Bistrice nad planino Brsnina, ki je zelo strma. Podobna je tisti v zgornjem ali strmeh delu Dovžanove soteske, le da je ponekod zarezana do trdne kameninaste podlage in drugod obdana s premaknjenim skalovjem in odloženim gramozom v sipinah. Zaradi velike višinske lege bruhalnikov voda, v višini okoli 1500 metrov, je vodovje do Medvodja, kjer je že širša struga, naredilo veliko škodo z uničenjem gozdne ceste in s posledicami v naravi in gozdu.

V zgornjem toku Bistrice je bilo zaradi gostote vode uničeno vodno živalstvo. Po povodnji so okoliški prebivalci odšli z vedri pobirat naplavljenе ribe. Na brežinah je bilo opaziti sveže sledi živali, ki so poginule ribe pobirale.

Članek je napisan najprej v želji, da zainteresira tudi strokovne kroge, ekologe, lastnike in splošno javnost. Ni prav, da gledajo na ta pojav brezdušno in ga prezirajo. Če se da kaj storiti, da se prepreči škoda v naravi, naj se to stori. Težko je le nemočno opazovati te pojave, ki so tod zelo pogosti. Gozdar s tega terena je pripomnil, da je bilo takšno stanje tudi pred štirimi-petimi leti.

FRANC PRIMOŽIČ

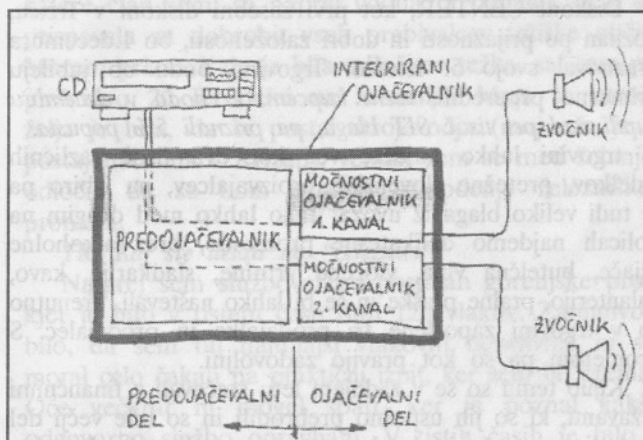

Podrto skalovje nad cesto pred Medvodjem.

INTEGRIRANI OJAČEVALNIK IN HI-FI OJAČEVALNIKI NASPLOH

Integrirani ojačevalnik je HI-FI komponenta, ki ji preprosto rečemo kar ojačevalnik. Ta ojačevalnik pa je sestavljen (integriran) iz predojačevalnega in ojačevalnega dela. Ojačevalni del pa se deli še na dva dela - kanala.

V predojačevalnem delu s pomočjo selektorja (gumba za izbiro) določimo izvor signala (digitalni gramofon - CD, analogni gramofon, kasetnik.....), filtriramo zvok po svojem okusu in željah, uravnovežimo levi in desni kanal, spreminjamo glasnost signala...itd. V ojačevalnem delu pa signal močnostno ojačamo, in sicer vsak kanal posebej. Za stereo zvočno sliko namreč potrebujemo dva kanala (imenovana levi in desni), ki sta strogo ločena že od izvora, in ju v nobeni fazi njunega potovanja od izvora do izhoda iz zvočnika (kjer se spremenita v akustično valovanje) ne staknemo.

Ojačevalnik se v HI-FI sistemih pojavlja v različnih oblikah. Najpogosteje se pojavi kot integrirani ojačevalnik - vse potrebno v enem kosu. Temu kosu ponavadi krajše rečemo kar "ojačevalnik" ali "ojačevalec". Redkeje, a v avdiofilskih (*audiofil* = ljubitelj dobrega zvoka in avdio naprav) krogih dovolj pogostokrat, srečamo ojačevalnik v obliki dveh kosov. Prvi kos je predojačevalnik, drugi pa stereo močnostni ojačevalnik (v katerem se močnostno ojača vsak kanal posebej). Najredkeje pa srečamo ojačevalnik v treh kosih. Ti trije kosi so naslednji: predojačevalnik in dva mono močnostna ojačevalnika. V vsakega od mono močnostnih ojačevalnikov pripeljemo po en kanal, in iz vsakega pelje po en kanal v en zvočnik. Na koncu spet dobimo stereo zvočno sliko. Zadnji primer se pojavlja izključno v HIGH END-u (*HIGH END* = razred vrhunske kvalitete).

Vse tri oblike ojačevalnika temeljijo na enakem principu, le da so dobavljive v različnem številu kosov. Najcenejša varianta je integrirani ojačevalnik, že iz preprostega razloga, ker so vsi trije deli v enem ohišju in imajo skupno napajanje. Ločevanje je smoterno res samo v najvišjih kvalitetnih razredih iz različnih manjših razlogov, ki pa tam veliko pomenijo.

HI-FI ojačevalnik se slednjič lahko pojavi še v dveh oblikah: v istem ohišju z radijem (tunerjem) - v

tem primeru imamo opravka z resiverjem (receiver = integrirani ojačevalnik + tuner), in v istem ohišju s kasetnikom - v tem primeru pa imamo opravka s kasiverjem (*cassiver* = integrirani ojačevalnik + kasetnik). Slednja izvedba je izredno redka, verjetno že popolnoma opuščena. Resiver pa je pogosta in popularna izvedba, saj je prostorsko varčna (dve komponenti sta v tem primeru združeni v eni - zavzemata prostor ene) in cenejša (tuner in ojačevalnik imata skupno ohišje in napajanje). Pa tudi kvaliteta prenosa signala od tunerja do ojačevalnika je neprimerno večja, saj je pot minimalna, stikal (ki onesnažujejo signal) pa praktično ni.

MITJA SLAPAR

OBISK V STARI TRŽIŠKI GOSTILNI DAMULNEK

Danes je, kot smo objavili že v prejšnji številki, novi upravitelj gostilne podjetje BOX d.o.o. iz Kranja. To je družinsko podjetje, ki posluje na trgovskem, storitvenem in gostinskem področju. Pri BOX naj bi dobili praktično vse potrebno za posamezno gospodinjstvo.

Lastnik podjetja pravi, da mora gostilna zopet pridobiti naslov "stare kmečke gostilne", kjer bodo na voljo slovenske, tržiške jedi. Že danes pa postrežejo s klasično pripravljeno gostilniško hrano, ter hrano po naročilu. Vsak dan sta na voljo kosilo in malica od 13 do 15 ure. Izbiramo pa lahko med naslednjimi posebnostmi. Juhe, med katerimi je posebnost paradižnikova kremna juha. Pečena hamburška slanina s širokimi rezanci in rdečim zeljem ali pečena kozja rebra z česnom in kruhom. Meso iz "tunke" pa kot hladno jed. Potem so tu različne solate, za sladico pa priporočajo slankasti Prleški kropec. Vsako soboto postrežejo s svežimi flancati. Kot v vsaki poštini gostilni pa je tudi pri Damulnek na voljo širok spekter pijač.

S svojo 105-letno zgodovino nas prijazno gostišče Damulnek vabi, da ga obiščemo. V njem so prebivali rodovi Ribnikarjev, Ruechov, Dobrinov in Koširjev. Današnje gostinsko poslopje je nastalo iz dveh hiš t.j. Vodamulnekove in Katrušnekove. Bližina cerkve in nekdanje glavne poti je, poleg odlične gostinske ponudbe, največkrat povod, za obisk. Že včasih so botri po krstu z otrokom zavili k Damulnek. Pred davnim časom se je zgodilo, kot pravijo, da so botri položili otroka k peči in ga tam pozabili. Dekleta imajo tu še deklščine, fantje fantovščine, kjer prekipeva mladost in veselje, drugi tu praznujejo rojstne dneve. Lepa so tudi poročna kosila, kjer po navadi šeg "ukradejo nevesto". Ob pogrebščinah se hvali pokojnega, na Cvetno nedeljo pa prihajajo tržičani, po blagoslovu beganc, na čaj in krofe. Že od nekdanj so tudi pevci radi zavili po maši na čaj, serviran v visokih steklenih kozarcih.

STANISLAV MEGLIČ

OŽIVLJANJE ETNOGRAFSKE ZAPUŠČINE

Zakladnico našega etnografskega blaga oživljajo tudi domači umetniki z domiselnimi razstavami predmetov, ki so jih bodisi obnovili ali napravili nove na osnovi ohranjenih vzorcev ali pa po opisih ljudi, ki so jih videli ali uporabljali, pa tudi po lastnih navdihih. Taki predmeti so npr. obnovljena znamenja, panjske končnice poslikane na osnovi izvirnikov ali po zamisli umetnika, nadalje leseni etnografski predmeti za domačo uporabo, izvirne igrače, lončarski izdelki in še bi lahko naštevali.

Tudi v Trzinu se zavedamo pomembnosti te dejavnosti in njenega kulturnega pomena za nas in za prihodnje rodove. V ta namen skrbe za tematske razstave s tega področja. Tako smo pred nedavnim videli razstavo o izdelavi dražgoških in loških medenih kruhkov ter umetnost klekljanja; umetnici pri lončenju in slikanju končnic po klasičnih vzorcih združeno z razstavo teh izdelkov. Posebno etnografsko poslastico pa so na praznik vseh svetnikov pripravili v Jožefovi dvorani pri tržiškem župnišču. V njej so svoje izdelke pokazali mojster domače obrti Jernej Kosmač s sinom Matejem in ljudski umetnik - samouk Janez Slapar iz Grahoš.

Kosmačeva razstavljata predvsem predmete iz lesa kot so hišne jaslice, razpela, goloba - sv. duha, žličnik s poslikanim reliefom sv. Jurija in tržiško posebnost - čevljarstvo svetilko imenovano "luč na gavge". Umetnik je zanjo uporabil les 300 let starega macesna. Tu najdemo še igračo - miniaturno leseno "cizo", v kateri se vozi "punčka iz cunj". Na ogled imata še druge zanimive etnografske predmete. Jernej Kosmač je pred nedavnim dobil za to igračo tretjo nagrado za izvirnost, ko je razstavljal na letošnji razstavi turističnih spominkov v Sloveniji.

Jernej Kosmač in Janez Slapar med odprtjem razstave

Posebna paša za oči na tej razstavi pa je več kot 130 izvirnih panjskih končnic Janeza Slaparja-Temšaka, na katere je upodobil nekatere pomembnejše svetnike v cerkvenem koledarskem letu. Umetnik je delo zasnoval po miniaturnih sličicah svetnikov v starem Mohorjevem koledarju. Po 130 let stari knjigi je preštudiral življenje vsakega svetnika, ki ga je upodobil, da je, kot sam pravi, dobil duhovni navdih kot vodilo pri slikanju. Tako je za vsak mesec napravil končnico z uvodno podobo, nato pa še deset končnic, za katere je izbral po deset zavetnikov oz. zavetnic za določen mesec. Za uvod v ta koledar je končnica z Marijo iz Brezij in končnica s kolednikom - napovedovalcem novega leta. Koledar se konča z umetnikovim patronom sv. Janezom Krstnikom.

Zakaj je ta razstava še pomembna! Starejši se bodo spomnili, da je bil cerkveni koledar s svojimi svetniki in prazniki vse do druge svetovne vojne pomemben dejavnik v življenju večine Slovencev. Po njem so uravnavali ne samo praznovanja, pač pa tudi mnoga opravila v vsakdanjem življenju prek koledarskega leta tako kmečki ljudje kot tudi dosti meščanov. Več o tem moremo prebrati v dveh zajetnih knjigah Nika Kureta: Praznično leto Slovencev. Pričujoča razstava pa nas vsaj malo spominja tudi na del narodove samobitnosti.

Otvoritev razstave sta popestrila oba umetnika s pripovednjo o svojem delu, Janez Slapar pa še z branjem nekaterih svojih pesmi povezanih s praznikom Vseh svetnikov in spominom na naše pokojnike.

Obe razstavi t.j. tista Jerneja Kosmača in koledar Janeza Slaparja se lepo dopolnjujeta in bi bilo škoda, če bi ostalo samo pri razstavi v Trzinu.

M.M.P.

PREDSTAVLJA SE: DISKONT CENTER

Diskont CENTER, kot prvi zasebni diskont v Trzinu, poznan po prijaznosti in dobri založenosti, bo 1. decembra praznoval svojo 5. letnico. Trgovino bodo ob jubileju primerno preuredili, *vsem kupcem, ki bodo v decembru kupili nad pet tisoč SIT blaga, pa priznali 5% popusta.*

V trgovini lahko najdete več kot dva tisoč različnih izdelkov, pretežno slovenskih proizvajalcev, na izbiro pa je tudi veliko blaga iz uvoza. Tako lahko med drugim na policah najdemo delikatesne proizvode, brez alkoholne pijače, butelčna vina, vložene vrtnine, sladkarije, kavo, galanterijo, pralne praške in še bi lahko naštevali. Trenutno so v trgovini zaposlene tri prodajalke in prodajalec. S prometom pa so kot pravijo zadovoljni.

Kljub temu so se v zadnjem letu srečevali z finančnimi težavami, ki so jih uspešno prebrodili in so bile večji del posledica povečanje konkurence, pa tudi nelojalnosti s strani "državnih" trgovin. Prostorsko se trgovina, zaradi težav pri pridobivanju ustreznih dokumentov, ne more širiti.

Vzporedno je v teh letih nastalo podjetje DIS - CENTER d.o.o., ki ga vodi g. Pavel Rupar in uspešno posluje na področju uvoza in izvoza ter tranzita blaga široke potrošnje. Podjetje deluje v smislu povezave vzhod-zahod.

In na koncu še posebna priložnost za vse kupce in naročnike časopisa *TRZIŠKI RAZGLEDI*. V trgovino *DISKONT CENTER* pridite s to številko tržiških razgledov in pri nakupu nad pet tisoč tolarjev vam bodo poleg 5% popusta poklonili *MIKLAVŽEVO DARILO*, nakup pa boste lahko poravnali v dveh obrokih po dogovoru.

STANISLAV MEGLIČ

ing.

Janez Bečan,
načelnik
oddelka za
gospodarstvo
in družbene
dejavnosti
občine Tržič

TR: Se lahko na kratko predstavite?

Doma sem iz Križev pri Tržiču in star 39 let. Dobro leto in pol je pravkar preteklo, ko me je tržiška skupščina 15. maja 1993, kmalu po odhodu prejšnje načelnice Jane Primožič za poslanko v parlament, imenovala na mesto načelnika Oddelka za gospodarstvo in družbene dejavnosti tržiške občine.

TR: Zakaj ste prevzeli to mesto in kakšne so bile vaše prejšnje naloge?

Za imenovanje na to mesto sem se zavzel zato, ker sem želel, da bi stranka Slovenskih krščanskih demokratov, katere član sem, še naprej vodila ta oddelek in s tem prispevala za dobrobit vseh prebivalcev tržiške občine. Moram priznati, da je bila odločitev težka, saj sem prej praktično 20 let delal na železnici. Moja še otroška želja je bila, da bi postal strojevodja (moj oče je bil postajenačelnik v Križah), vendar sem se med šolanjem odločil, da se bom usmeril v vodenje železniškega prometa.

TR: Kaj ste delali na "železnici"?

Najprej sem služboval na postajah gorenjske proge, kjer je bilo v tistem času tudi 120 vlakov. Zanimivo je bilo, da sem bil najmlajši vlakovni odpravnik in sem moral celo čakati na praktični izpit, ker sem bil premlad. Oče večkrat ni mogel spat, ker je poznal kakšno odgovorno službo opravljam. V tistih časih je bilo na gorenjskih progah veliko hudih nesreč, vendar z olajšanjem lahko rečem, da sam nisem zagrešil nobene napake, ki bi povzročila nesrečo. Nekaj mojih kolegov še danes tlači mora ob spominih na te nesreče, ki so jih povzročili sami.

TR: Kako je potekalo vaše šolanje?

No, kot perspektivni kader so me za nagrado poslali na šolanje v Beograd, kamor so odšli letno le trije iz Slovenije, in sicer na višjo železniško šolo, ki je vključevala oddelek za promet, strojno, gradbeno in elektro smer. Bil sem na prometni smeri, ki je slovela kot najtežja in je zajemala vse ostale smeri. Od tod izhaja tudi moje precejšnje poznavanje gradnje mostov, cest, kanalizacij, itd.

TR: Ste se po končanem študiju zaposlili na železnici?

Da, v Ljubljani sem nato vodil promet na Železniški postaji Ljubljana, kjer je bilo dnevno okoli 450 vlakov, po služenju vojske pa sem dobil v varstvo progo od Avstrije oz. Jesenic pa do hrvaške meje oz. Dobove in še Kamnik. To sem opravljal dve leti, nato pa sem se preselil na Direkcijo slovenskih železnic, kjer sem vodil organizacijo celotnega potniškega in tovornega prometa za slovenski železnice in Istro. V tem času sem spoznal tudi evropske železnice od Portugalske do Leningrada, od Norveške pa do Aten.

TR: Ali ste to delo opravljali z veseljem?

Seveda, saj se mi je uresničila moja velika želja iz otroštva, čeprav priznam, da sem večkrat pogrešal prav konkretno delo na terenu. Železničarska stroka je res lepa, zato sem skušal povezati strokovnjake s tega področja, kajti pri nas v Sloveniji šole za železničarje do nedavnega še ni bilo, sedaj pa nekaj delajo v Piranu. Bil sem tudi predsednik strokovnega društva na direkciji slovenskih železnic. V tej vlogi sem doživel tudi novo izkušnjo. Ko so se istrske železnice priključevale hrvaških, sem osebno protestiral pri takratnem ministru za promet Kranjcu. Kot argument sem navajal tudi obisk pri Istranih, ki so bili za to, da ostanejo pri slovenskih železnicah. Vendar so bile vsa moja prizadevanja zaman, zadeva je bila že odločena. Takrat sem še jasneje spoznal, da zaradi političnega klana oz. lobija na železnici nisi uspel uveljaviti svojih strokovnih sposobnosti in idej.

TR: Je bil to tudi vzrok za prihod na občino?

Moje izkušnje ob prejšnjem delu pri organizaciji železnic so mi dale pogum in tudi željo, da dokažem, da se tudi s sposobnostjo in voljo da kaj doseči, ne le s politikom.

TR: Kakšne so vaše nove delovne naloge iz pristojnosti Oddelka za gospodarstvo in družbene dejavnosti (OGDD)?

Lahko rečem, da delovno področje oddelka pojmujem v najširšem smislu. Ukvarjamo se z gospodarskimi zadevami kot so problemi tržiškega gospodarstva, turizma, kmetijstva, opravljamo še upravne naloge s področja denacionalizacije kmetijskih zemljišč in gozdov ter podjetij, izdajamo obrtna in druga dovoljenja, itd. Po drugi strani pa skrbimo za normalno delo zavodov, šol, vrtcev, kulture in športa.

TR: Na področju gospodarstva ste se najprej lotili reševanja ZLITa?

Res je, to je bilo prav na začetku mojega mandata. Iz Elektrogospodarstva so me neprestano obveščali in grozili, da bodo ustavili dobavo elektrike ZLITu, sindikat nas je obveščal o neizplačanih plačah,... Podjetje je bilo že skoraj leto dni v lasti Sklada RS za razvoj in ko smo videli, da se v Ljubljani ne ozirajo na probleme tržiškega ZLITa (saj se je upravni odbor sestel le enkrat in še to le ob ustanovitvi!), smo menili, da se moramo zadeve lotiti sami. Po nekaj obiskih na Skladu pri predsednici upravnega odbora in direktorju Sklada smo dosegli soglasje za pridobitev minimalnih sredstev za plačilo elektrike. Vendar ne za dolgo. Problem se je pojavil spet in v podjetju je ostalo za 300.000 DEM nedokončanih izdelkov, na katerih se je delala škoda. Z intenzivnimi dogovori z Elektro Gorenjske in sekretarjem za energetiko pri Ministrstvu za gospodarstvo smo dobili energijo na podlagi garancije. Takrat smo s to potezo rešili nedokončano proizvodnjo v vrednosti 300.000 mark.

TR: Na skupščino ste prišli s celovitejšim predlogom reševanja ZLITa?

Da, ker občina razpolaga s 120 hektarji gozdov, smo želeli rešiti ZLIT tako, da bi ustanovili podjetje v občinski lasti in obnovili proizvodnjo. Ta predlog je skupščina sprejela, vendar ga izvršni svet ni realiziral, pa tudi upniki in stečajni upravitelj g. Matija Roblek - Majcen ni bil pripravljen na takšno sodelovanje. Po našem načrtu bi že ob koncu leta 1993 lahko zaposlili 100 ljudi. Pa tudi upniki bi imeli ob koncu leta 1994 poplačanih 200.000 DEM,...

(nadaljevanje na naslednji strani)

TR: Naštetje, prosim, še druge zadeve z gospodarskega področja, ki ste se jih lotili!

Ko me ljudje iz tržiških podjetij "pocukajo za rokav" sem takoj pripravljen priskočiti na pomoč, še zlasti takrat ko gre za to, ali bo podjetje sploh imelo delo in s tem zaslužek za zaposlene. V tem času smo pomagali tudi TIKU v prvi vrsti s tem, da smo navezali stike s POEKO, ki je pripravljala nabavo strojev za tehnološko izbiro? proizvodnje (sušilne komore). Zavzemal sem se za to, da bi posel dobil TIKO, ne pa Italijan, uredili smo tudi poročstvo Ministrstva za delo, ki bi podprlo ohranite 22 delovnih mest, vendar pa PEKO ni želel prekiniti stikov z dobaviteljem iz Italije.

TR: Pogrešate torej solidarnost med tržiškimi podjetji, ob dobri kakovosti seveda?

Brez tega ne gre. Že ta primer bi moral pokazati, da je sodelovanje med tržiškimi podjetji nekaj, kar bi nam moralo biti nekako v krvi, še posebej če se zavedamo, da s tem delamo dobro kar precej članom tržiških družin.

TR: Veliko truda ste vložili tudi v projekt Podjetniško informacijskega centra...

Res je, trudimo se biti med prvimi. Ta projekt je eden od projektov iz programa PHARE in tržiški Center za čevljarstvo sledi tržiški čevljarški tradiciji. S pomočjo PHARE in Gospodarske zbornice in v bistvu brez sredstev iz občinskega proračuna smo opremili ta PIC ter zaposlili diplomiranega informatika Tomaža Zavrla kot organizatorja. Z direktorjem WTC smo se tudi dogovorili, da nam bo posredoval nakupno-prodajne informacije, ki se tičejo čevljarstva, iz vsega sveta.

Predstavniki PHARE, ki je bil spomladi na obisku pri nas, je bil navdušen nad našim delom in ga visoko ceni. PHARE se je ponudil tudi za soustanovitelja našega centra. Pa tudi naši predstavniki - zlasti čevljarji - so bili na ogledu svetovnega centra čevljarške mode v Italiji in te izkušnje tudi veliko pomenijo.

TR: V tem času pa ste najbolj aktivni prav na projektu "Kriške ceste". Kako to, saj ta projekt sodi pravzaprav v pristojnost drugega oddelka?

V projekt sem se vključil v prvi vrsti kot domačin, saj to področje dobro poznam. Potem pa je župan Smuk predlagal, predsednik izvršnega sveta pa sprejel, da postanem vodja projekta. Vzrok je verjetno čisto logična posledica mojih dobrih poznanstev z ljudmi iz Ministrstva za promet in RUCa, pa tudi moja prometna stroka se pokriva s tem področjem dela. In tako smo začeli z izgradnjo ceste, ki smo jo planirali že več kot 10 let. Po odobritvi sredstev v republiškem proračunu, za kar se imamo v prvi vrsti zahvaliti naši poslanki, smo se najprej lotili odkupa zemlje oz. po starem rečeno "razlastitev". Na srečo smo dokaj hitro prepričali vse mejaše, da je od njihovega pristanka odvisno če in kako hitro se bo gradila ta cesta. Potem so sledili problemi z načrti, kajti ni ga bilo človeka, ki bi točno vedel kje so zakopani kakšni kabli, cevi,...

TR: Gradnja ceste je že v zadnji fazi, ljudje pa so v preteklosti opažali kar precej "nedela" oz. naslanjanja na lopate na tej trasi?!

Že prej sem omenil, da so bili načrti slabi oz. zelo pomanjkljivi. V načrtu je bilo, da je npr. kabel za energijo lociran nekje, ko pa se je kopalo, pa se ga je našlo kar precej metrov proč. V takih razmerah lahko le pohvalim izvajalca SGP Tržič, ki je skupaj z nami in projektanti iz dneva v dan moral slediti novemu načrtu. V veliko pomoč je bil tudi nadzorni Janez Žepič, ki se je polno angažiral pri tem projektu.

TR: Cesta skozi Križe bo verjetno urejena že spomladi?

Končno smo lahko vsaj delno ustregli tistim, ki so komaj čakali, da se cesta vsaj zasilno odpre. Zgodaj spomladi nas čaka le še dokončna ureditev kanalizacije

in asfaltiranje, potem pa le upam, da bomo vsi skupaj "rešeni" tega projekta za nadaljnjih 50 let. Vesel pa sem tudi, da se bo središče Križev z obnovljeno cesto in novim župniščem uredilo.

TR: Kaj pa področje turizma in kmetijstva?

Področje turizma že nekaj let uspešno razvija moja sodelavka Slavka Zupan. Ona se je prva lotila projekta Celostnega razvoja podeželja in obnove vase CRPOV, ki poteka že dve leti v Lomu. Zadnji uspeh s tega področja je bil viden z odprtjem novih prostorov Zadruga sv. Katarina na Slapu. Poleg tega je bilo veliko storjenega tudi na področju razvoja turističnih kmetij, Dovžanove soteske (postavitev geološkega stebra, sprejem ureditvenega načrta, pred kratkim je bil objavljen razpis za gradnjo nadomestnega mostu, ipd.), organiziranja celovite turistične ponudbe, izdelani so bili projekti za oživetev vasi Gozd, itd. Najnovejše je sodelovanje s KOMPASOM, ki ga navdušujemo za obnovo hotela za nove namene (mogoče bo to tudi mini igralnica). S tem bi dobilo zaposlitev vsaj 10 novih ljudi.

TR: Zadnje vaše področje je področje tako imenovanih družbenih dejavnosti. Kaj se dogaja tu?

V letošnjem letu smo namenili za obnovo vrtcev in šol kar precej sredstev - okoli 30 milj. SIT. Vendar je občinski proračun za to namenil le 13 milj. SIT, ostalo je bilo pridobljeno iz Ministrstva za šolstvo in s pomočjo nekaterih podjetij. Med večji projekt v vrednosti 6 milj. SIT? lahko štejem zlasti obnovljeno igrišče na Osnovni šoli Zali rovt. V Lomu je bil odprt nov razred, organizirali smo službo za urejanje šolskih igrišč in zelenic, izdelani pa so bili tudi projekti za obnovo in prilagoditev tržiških osnovnih šol bodoči devetletni osnovni šoli. Lahko se pohvalimo, da smo se na razpis prijaviли kot prvi z Gorenjske.

TR: Kako pa je z obnovo stavbe Delavske univerze za potrebe Glasbene šole?

To je največja investicija na področju družbenih dejavnosti v zadnjih dveh letih in vesel sem, da je že skoraj zaključena. Manjka namreč le še oprema. Tudi tu ni šlo brez pomoči mnogim, ki smo jim predstavili naše težave in ki so si tudi ogledali prostore sedanje Glasbene šole. Glasbena šola, ki izobražuje mnoge dobre glasbenike od flavtistke Andreje Praprotnik do mladega klarinetista Kemperleta, pianistke Benedičičeve in pianista Rozmana v najslabših prostorih v vsej Sloveniji, bo končno dobila prostore, ki se bodo lahko primerjali s takimi kakovostnimi glasbeniki kot so naštet.

V posebno veselje tržičanov bo tudi nova koncertna dvorana, kjer se bo lahko zbralo dobrih 100 ljudi.

TR: Ob koncu bi radi, da predstavite še vašo družino!

Sem oče dveh otrok, 13-letnega Jerneja in dveletne Katarince. Žena Dominika je profesorica angleškega in nemškega jezika in je zaposlena v Škofji Loki. Dolgo časa smo živeli v Medvodah, vendar je bila misel na domači Tržič in Križe vedno prisotna. Vesel sem, da sem se vrnil živeti spet v rojstni kraj in da svoje izkušnje in sposobnosti lahko podarim domačemu kraju in ljudem. Le tako bo lahko nam vsem lepše in boljše.

TR: Slišali smo tudi, da kandidirate za tržiškega župana...

Ja, nekateri sicer menijo, da sem še premlad za to funkcijo, sam pa mislim, da imam ravno sedaj pri teh letih še dovolj energije in tudi idej, da skupaj pridobimo Tržiču spet nekdanji sloves mesta z močno čevljarstvo, tekstilno in kovinarsko tradicijo in ljudmi, ki jih odlikuje srčna kultura in navezanost na domači kraj. Zato je bil eden od mojih projektov tudi izdajanje TRŽIŠKIH RAZGLEDOV in prav vesel sem, da so se prijeli.

TR: Hvala za pogovor in veliko uspehov in idej tudi v bodoče.

POGOVOR JE VODIL: J. P.

PAPEŽEVO PISMO DRUŽINAM

Na svečnico, 2. februarja letos je sveti oče Janez Pavel II. izdal posebno Pismo družinam, ki je v zbirki "Cerkveni dokumenti" že pred časom izšlo tudi v slovenskem prevodu. Zaradi izrednega pomena ga bomo skušali na kratko predstaviti. To naj bi bila spodbuda, da bi si slovensko besedilo tega pisma oskrbela vsaka družina, ga premišljevala in ga skušala kar najbolj uresničevati v svojem vsakdanjem življenju.

"DRAGE DRUŽINE! Obhajanje »leta družine« mi daje zelo lepo priložnost, da potrkam na vrata vaše hiše, da vas z veliko ljubeznijo pozdravim in se pogovorim z vami ..." (7). S temi prisrčnimi besedami začenja papež Pismo družinam, ki obsega v celoti 23 poglavij in ima v slovenskem prevodu 56 strani. Ima uvod in dva glavna dela - daljšega z naslovom "Omika ljubezni" in krajšega "Ženin je z vami".

V UVODU sveti oče našteva štiri razloge, zakaj "trka na vrata njihove hiše":

1. Prvi razlog je v tem, ker pripisuje družini izreden pomen za Cerkev in tudi za svet. Naglašja, da je družina "pot Cerkve", ker je "pot" vsakega človeka, ki potrebuje zavetje družine, toplino družinskega gnezda; ker je bila družina Kristusova "pot", saj je hotel priti na svet v zavetju svete nazareške Družine.

2. Kot drugi razlog navaja sv. oče dejstvo, da je OZN razglasila leto 1994 za "leto družine" in da je to pobudo tudi Cerkev z veseljem sprejela. "Leto družine" je s slovesno božjo službo v Nazaretu odprl kardinal Alfonso Lopez Trujillo in s tem naglasil, naj bi bila sveta Družina v tem letu postavljena za vzor vsem družinam kot "domačim Cerkvam".

3. Kot tretji razlog omenja papež nujnost družinske molitve, ki je v mnogih družinah ni ali pa se je opustila. Zato se obrača "na vsako konkretno družino katerega koli kraja zemlje" in jo poziva k molitvi: "Molitev doseže, da božji Sin biva med nami. »Kjer sta dva ali so trije zbrani v mojem imenu, sem jaz med njimi« (Mt 18,20). To Pismo družinam želi biti predvsem iskrena prošnja h Kristusu, naj ostane v vsaki človeški družini ... Potrebno je, da postane molitev prevladujoča prvina "leta družine" v Cerkvi: molitev družine, molitev za družino, molitev z družino" (10). Molitev je poseben vir moči in edinosti družine. Stalno pomaga obnavljati milost prve ljubezni, ki je bila zakoncem podarjena v zakramentu zakona in v poročnem blagoslovu.

4. Četrti razlog za to papeževo pismo pa so znamenja časov, saj je družina danes še posebej izpostavljena najrazličnejšim nevarnostim. Sv. oče poudarja, da ima Cerkev razumevanje za družine, ki so doživele brodolom, vendar pa ne more odobravati načinov ravnanja, ki ne odgovarjajo duhu Kristusa in Cerkve. Papež misli tu predvsem na predzakonsko skupno življenje, na nezvestobo v zakonu, na prakticanje ločitve in civilnega drugega zakona, na današnjo protispočetno (kontracepcijsko) miselnost. Zelo obžaluje, da vest mnogih zelo zatemnjuje in moti greh, da so mnogi ljudje postali sužnji svojih nagonov in strasti.

V prvem, obsežnejšem glavnem delu OMIKA LJUBEZNI spominja papež na to, kaj je družina po svojem bistvu in sviri pred miselnostjo golega uživanja, ki ogroža mnoge družine. Poziva, naj se glede družine damo voditi božjemu načrtu in z novimi očmi gledamo na nenadomestljiv pomen družine za Cerkev in za družbo.

V poglavju "Moža in ženo ju je ustvaril" govori papež o enakem dostojanstvu, različnosti in medsebojnem dopolnjevanju moža in žene, kar je hotel Bog, ki je "ustvaril človeka po svoji podobi, po božji podobi ga je ustvaril, moža in ženo ju je ustvaril" (1 Mz 1,27). Človek kot božja podoba ima svoj izvor v božjem Srcu in tudi družina ima svoj izvor v srcu troedinega Boga. Zato je družina podoba edinosti in različnosti treh božjih oseb.

Nadalje sveti oče poudarja potrebnost enosti v zakonu, ki pa je mogoča le tedaj, če živita resnicoljubno, odkritosrčno, pristno in pravilno, t.j. po božji volji, po njegovih zapovedih in navodilih ter v soglasju s stalnim naukom Cerkve; če si medsebojno odpuščata in vedno znova začenjata zakonskega tovariša sprejemati v ljubezni. V zakramentu zakona sta zakonca prejela milost, da to enost živita v zvestobi - v sreči in nesreči, zato naj vedno znova obnavljata milost zakramenta zakona in zavestno živita iz nje.

DR. ANDREJ PIRŠ

KLUB TRŽIŠKIH ŠTUDENTOV

Klub tržiških študentov je na redni letni skupščini 11.10.1994 izvolilo novo vodstvo - predsedstvo v naslednji sestavi:

<i>predsednik:</i>	MITJA SLAPAR
<i>podpredsednik:</i>	ANTON HORVATIČ
<i>tajnik:</i>	MATEJA LAVTAR
<i>blagajnik:</i>	MAJA TIŠLER
<i>člana predsedstva:</i>	ANDREJA GRAŠIČ
	MATJAŽ MEGLIČ

Dolžnost smo prevzeli dne 25.10.1994, uradno pa smo začeli delovati z novembrom 1994.

Vse potrebne informacije zaenkrat lahko dobite v petkih v študentskem programu na Radiu Tržič od 13:30 do 16:00, naknadno pa bodo objavljeni termini uradnih ur v naši pisarni v tržiški občinski stavbi, v pripravi pa je tudi že prva številka Študentskega lista.

K sodelovanju vabimo vse študente (ne glede na status) in ostalo mladino, vključno z dijaki. Naš program je široko zastavljen, zato je manevrskega prostora za najrazličnejša sodelovanja več kot dovolj. Klub tržiških študentov

MITJA SLAPAR

nadaljevanje s prve strani:

Kako ste glasovali za stranke?

Člane za občinske svetnike so predložile naslednje liste - po izžrebanem vrstnem redu:

1. Neodvisna lista Janez Ahačič
2. Zeleni Slovenije
3. Demokrati Slovenije
4. Socialdemokratska stranka Slovenije - SDSS
5. Slovenska nacionalna stranka - SNS
6. Združena lista socialnih demokratov - ZLSD
7. Slovenska ljudska stranka - SLS
8. Peter Smuk in skupina volilcev
9. Liberalna demokracija Slovenije - LDS
10. Teran Franci in skupina volilcev
11. Slovenski krščanski demokrati - SKD

Volitve pa so pokazale naslednjo stopnjo zaupanja strankam:

Veljavnih glasovnic: 7021

Volilna udeležba

je bila v Trziču izredno visoka in sicer 71,95%.

Kdo bodo občinski svetniki?

Po izračunih mandatov naj bi tržiški občinski svet imel 24 občinskih svetnikov na naslednjih listah:

Slovenski krščanski demokrati / SKD (4)

- Janez Bečan, prometni inženir / načelnik oddelka
- Boris Tomazin, strojni inženir / direktor Trifix
- Stanislav Meglič, študent strojništva
- Vito Primožič, dipl. inž. arh. / glasbeni založnik

Socialdemokratska stranka Slovenije / SDSS (4)

- Alojz Kepic, dipl. teol. / duhovnik
- Pavel Rupar, elektrotehnik / zasebnik
- Janez Grohar, strojni inženir / strokovni sodelavec
- Darko Veternik, mag. dr. vet. med. / veterinar

Liberalna demokracija Slovenije / LDS (4)

- Peter Belhar, dr. vet. med. / upokojenec
- Bojana Kališnik-Sušnik, dr. med. / splošna zdravnica
- Borut Sajovic, dr. vet. med. / veterinar
- Alenka Maršič-Bedina, dipl. pravnica / načelnica

Združena lista socialnih demokratov / ZLSD (3)

- Ludvik Perko, strojni tehnik / tehnolog
- Marija Šimenko-Vodnjov, zdravnik specialist / predstojnica
- Slavko Teran, tekstilni inž. / direktor

Slovenska ljudska stranka / SLS (2)

- Vincenc Perne, strojni inž. / direktor
- Jožko Kuhelj, strojni tehnik / podjetnik

Zeleni Slovenije (2)

- Nikolaj Ahačič, dipl. inž. arh. / arhitekt
- Ignac Primožič, dipl. inž. arh. / projektant

Slovenska nacionalna stranka / SNS (2)

- Andrej Žitnik, elektrotehnik / komercialist
- Jože Južnič, strojnik / urejevalec okolice

Peter Smuk in skupina volilcev (2)

- Peter Smuk, dipl. inž. stroj. / predsednik SO
- Jurij Peternelj, inž. elektrotehnik / direktor

Neodvisna lista Janez Ahačič (1)

- Janez Ahačič, ekon. tehnik / v.d. direktor

Opomba: Vsi podatki so neuradni / možne so tiskovne napake / za navedbe uredništvo ne odgovarja.

Izjave po volitvah:

g. Pavel Rupar: »Vesel sem zmage v prvem krogu in čestitam vsem. Želim, da bi me v drugem krogu nesebično podprli, ker samo to zagotavlja razvoj Tržiča. Vse kandidate pa ponovno pozivam, da združijo svoje ustvarjalne sposobnosti in pridnost za uresničitev skupnega cilja.«

g. Ivan Kapel: »Zahvaljujem se volivcem za podporo. Pričakujem, da bom v drugem krogu uspel prepričati še druge volivce, da bi me podprli. Želim voditi tako politiko, ki bo produktivna. Ko bo drugi krog za nami, bi priporočil, da pustimo strankarstvo na strani in mobiliziramo vse sile v korist Tržiča.«

g. Janez Bečan: »Zmaga nas vodi naprej! Hvala vam volivci za zaupanje.«

TRŽIŠKI RAZGLEDI

TRŽIŠKE RAZGLEDE IZDAJA OO SKD TRŽIČ. UREJA UREDNIŠKI ODBOR. ODGOVORNI UREDNIK: EVGENIJ VALJAVEC. NASLOV UREDNIŠTVA: UREDNIŠTVO TRŽIŠKIH RAZGLEDOV, TRG SVOBODE 18, 64290 TRŽIČ. TELEFON UREDNIŠTVA: 064/53 051, INT. 34. CENA ŠTEVILKE 30,00 SIT. RAČUNALNIŠKI PRELOM: ASTRUM D.O.O., TRŽIČ • TISK: TISKARSTVO UZAR, TRŽIČ. NAKLADA 2.000 IZVODOV.